

DIAPX001ZZ7B

první identifikátor

ČÍSLO JEDNACÍ

DIA- 2084-2/EG-2024

Vážená paní

MÍSTO ODESLÁNÍ / DNE

Praha / datum uvedeno v doložce
elektronického podpisu

Sdělení k žádosti

Digitální a informační agentura obdržela Vaši žádost ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ke které sděluji ve struktuře Vámi uvedených bodů následující informaci.

- 1) Dle § 14 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, v platném znění (dále jen „zákon č. 300/2008 Sb.“), je správcem Informačního systému datových schránek (dále jen „ISDS“) Digitální a informační agentura, provozovatelem ISDS držitel poštovní licence, Česká pošta, s. p. Správce ISDS a jeho provozovatel je povinen ve věci zřízení, správy datových schránek postupovat výhradně dle platného znění zákona č. 300/2008 Sb., který jejich působnost upravuje.
- 2) Hromadné zřízení datových schránek podnikajících fyzických a právnických osob s účinností od 1. 1. 2023 bylo realizováno v důsledku poslancekého návrhu změnového zákona č. 261/2021 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci (tzv. DEPO), který novelizoval zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Pozměňovací návrh zákona DEPO mající za následek hromadné zřízení datových schránek vznikl jakožto zákonodárná iniciativa Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, která byla schválena v široké shodě napříč politickým spektrem. Digitální a informační agentura plně respektuje rozhodnutí zákonodárského sboru o hromadném zřízení datových schránek podnikajících fyzických a právnických osob na základě jejich zápisu v registru osob s účinností od 1. 1. 2023. Opačný postup našeho úřadu by byl rozporu s platným zněním zákona, který nám povinnost zřídit datové schránky všem podnikajícím fyzickým osobám nařizuje. Pokud s platným zněním zákona nesouhlasíte, můžete svůj nesouhlas s jeho zněním uplatňovat vůči zákonodárným sborům České republiky.
- 3) Postup pro zřízení datových schránek odpovídá platnému znění zákona č. 300/2008 Sb., kdy některým typům subjektům (např. podnikajícím fyzickým osobám a právnickým osobám zapsaným v zákonem stanovené evidenci) jsou zřizovány datové schránky nikoli na základě jejich žádosti, nýbrž na základě faktu, že jsou v této zákonem stanovené evidenci zapsáni (registr osob a související agendové informační systémy – např. registr živnostenského podnikání). Jiným typům osob, např. fyzickým osobám, pak zákon č. 300/2008 Sb. dovoluje zřídit schránku dobrovolně na jejich žádost.

DIGITÁLNÍ A INFORMAČNÍ AGENTURA_

Záleží tedy, o jaký typ subjektů se jedná. Rozlišování statutu na osoby fyzické, podnikající fyzické a právnické osoby ostatně není v případě doručování datovými schránkami a zákona č. 300/2008 Sb. nic výjimečného, toto rozlišování je dlouhodobě zakotveno ve všech procesních právních předpisech upravujících doručování (např. správní řád, občanský soudní řád, daňový řád apod.). Pokud podnikající fyzická osoba trvá na nezřízení či zneprůstupnění schránky, lze i takový stav zajistit, a to však pouze za předpokladu, že podnikající fyzická osoba splní některou ze zákonem stanovených podmínek pro nezřízení či zneprůstupnění datové schránky (např. předchozím výmazem ze zákonem stanovené evidence čili ukončením podnikání, nikoli pozastavením). Podáním přímé žádosti vůči správci ISDS takovýto úkon realizovat nelze. S požadavkem na ukončení podnikání se podnikající fyzická osoba obrací vůči věcně příslušnému úřadu, který zajišťuje zápis/výmaz ze zákonem stanovené evidence (např. místně příslušný živnostenský úřad).

- 4) Správce ISDS, na kterého jste v tomto bodě s Vaším dotazem obrátila, danou informací nedisponuje a není věcně příslušný ji ze své působnosti komentovat, proto Vám vyjádření v této části nelze poskytnout. Dle § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění, se přitom povinnost poskytovat informace na názory, stanoviska, vytváření nových informací, výklady atd. podle tohoto zákona nevztahuje. Správci ISDS v případě datových schránek zřizovaných na základě zápisu v zákonem stanovené evidenci taktéž nepřísluší komentovat vlastní podstatu podnikající fyzické osoby, jakožto držitele datové schránky. V této části dotazu doporučujeme obrátit se na věcně příslušného gestora problematiky podnikání a živnostenského zákona – Ministerstvo průmyslu a obchodu. Z pozice správce ISDS a zřizování datových schránek je rozhodná pouze skutečnost, zda příslušný subjekt byl zapsán do zákonem stanovené evidence jakožto podnikající fyzická osoba editorem příslušné právní formy (např. živnostenským úřadem). Pokud ano, je pak správce ISDS povinen datovou schránku bez dalších komentářů a stanovisek posuzující podstatu podnikající fyzické osoby povinen zřídit.
- 5) Správce ISDS ani zákon č. 300/2008 Sb. povinnost používat datovou schránku fyzickým, podnikajícím fyzickým a právnickým osobám, nijak nenařizuje. Zákon č. 300/2008 Sb. v této souvislosti nestanovuje ani žádné sankce. Povinnost komunikovat datovými schránkami je tímto zákonem naopak určena orgánům veřejné moci. Povinnost činit podání datovými schránkami pro fyzické, podnikající fyzické či právnické osoby (pokud existuje) je případně dána ustanovením jiným právních předpisů, které jsou mimo gesci Digitální informační agentury (např. zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v gesci Ministerstva financí, který upravuje povinnost činit daňová přiznání elektronicky, včetně možných sankcí za nesplnění této povinnosti). Nepřihlašování se do datové schránky má pak za následek, že sem v budoucnu mohou být doručeny dokumenty, které jsou následně v souladu s § 17 odst. 5 zákona č. 300/2008 Sb. doručeny fikcí, tedy i v případě, že jste se s jejím obsahem neseznámila. Vzniká tak obdobné riziko a právní následky jako v případě, že v případě „kamenné schránky“, kam jsou Vám doručovány listinné písemnosti a jejíž obsah si nevybíráte, neseznamujete s nimi a nereagujete na ně. Z takového postupu samozřejmě a logicky mohou pro Vás jakožto adresáta či účastníka řízení vznikat negativní následky či různé sankce ze strany odesílatelů jakožto orgánů veřejné moci. Ve vlastním zájmu tedy doporučujeme případným negativním následkům předcházet a do datové schránky se přihlašovat. V nastavení do datové schránky si lze přitom snadno nastavit notifikaci příchozích zpráv (e-mailem či SMS) a postačující bude Vaše přihlášení až v okamžiku, kdy bude nová zpráva dodána. Do datové schránky lze snadno přistupovat i prostřednictvím „chytrého“ mobilního telefonu. Odeslání datových zpráv úřadům je navíc zdarma (oproti ceně jednoho doporučeného dopisu ve výši cca 70 Kč).
- 6) Podmínky zrušení datové schránky vycházejí z platného znění zákona č. 300/2008 Sb. resp. § 13 odst. 2, kdy Digitální a informační agentura datovou schránku podnikající fyzické osoby zruší uplynutím 3 let ode dne výmazu podnikající fyzické osoby ze zákonem stanovené evidence (vyznačením data ukončení podnikání), tzn. uplynutím 3 let od jejího zneprůstupnění. Ke

DIGITÁLNÍ A INFORMAČNÍ AGENTURA_

znenpřístupnění datové schránky podnikající fyzické osoby zapsané v zákonem stanovené evidenci rovněž dojde ze zákonných důvodů, tzn. dle § 11 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb. po výmazu ze zákonem stanovené evidence (ukončení podnikání). Okamžikem znenpřístupnění schránky do ní nelze dodávat žádné nové zprávy, ani je odesílat, tzn. držitelé nebudou již doručeny zprávy se kterými se v důsledku svého nepřihlašování neseznámí, stejně tak nebude ze znenpřístupněné schránky ostatními úřady vynucována komunikace. Z výše uvedeného tedy vyplývá, že datovou schránku podnikající fyzické osoby zrušit lze, nikoli však na přímou žádost vůči správci ISDS, nýbrž na základě tomu předcházejícího úkonu – vyznačením data ukončení podnikání (nikoli pozastavení či přerušování živnosti), tj. výmazem ze zákonem stanovené evidence, skrze příslušný úřad (např. živnostenský úřad).

S pozdravem

MGR. ING. ONDŘEJ MENOŠEK

POVĚŘENÝ ŘÍZENÍM ODBORU EGOVERNMENTU